

IWO CHOLEWICKI - WIELOLETNI PRACOWNIK INSTYTUTU NAPĘDÓW I MASZYN ELEKTRYCZNYCH KOMEL, REDAKTOR NACZELNY „ŚLĄSKICH WIADOMOŚCI ELEKTRYCZNYCH” W 90-LECIE URODZIN

Zdjęcie z archiwum Instytutu KOMEL z czasu pierwszego zatrudnienia w 1951 r.

Iwo Cholewicki, syn Jerzego i Celiny z domu Różańska, urodził się 10 kwietnia 1928 r. we Lwowie, w rodzinie inteligentnej. Jego ojciec był właścicielem majątku ziemskiego w Majdanie Średnim i kierownikiem tartaku w Otyni, a po wojnie kierownikiem działu zbytu w fabryce porcelany w Jaworznie. W czasie wojny Iwo Cholewicki przebywał początkowo w Stanisławowie, a następnie we Lwowie. W 1939 r. jego ojciec, jako porucznik rezerwy, dostał się do niewoli niemieckiej. Iwo wraz z matką został aresztowany przez gestapo w 1942 r. i siedział w więzieniu przy ul. Łąckiego we Lwowie. Po trzech miesiącach został zwolniony jako nieletni, matka została zamordowana. W roku 1943 Iwo wyjechał do Warszawy. Początkowo mieszkał u rodziny, a następnie w bursie. Chodził do VI klasy szkoły powszechnej. W 1945 r. wyjechał do Krakowa, do rodziny i tam skończył trzy klasy gimnazjum ogólnokształcącego. W 1946 r., po wakacyjnym kursie przygotowawczym, został przyjęty na rok wstępny na Politechnikę Śląską w Gliwicach. Następnie w latach 1947÷1951 studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. W dniu 21 kwietnia 1952 r. skończył studia uzyskując dyplom mgr inż. elektryka o specjalności maszyny elektryczne. W 1957 r. odbył miesięczną praktykę w ZSRR. W roku akademickim 1979÷1980 skończył z wynikiem b. dobrym Studium Poddyplomowe na Politechnice Warszawskiej nt. „Elektromechaniczne przetwarzanie energii”, na którym prowadził także wykłady. Wyższy Urząd Górniczy mianował go

Inspektorem d/s urządzeń budowy przeciwybuchowej, znak identyfik. WUG-0295.

Przebieg zatrudnienia

15.10. 1950 ÷ 31.12. 1950 – technik - laborant,

01.01. 1951 ÷ 30.04. 1952 – konstruktor,

01.05. 1952 ÷ 04.01. 1953 – starszy konstruktor,

05.01. 1953 ÷ 31.08. 1957 – kierownik zespołu obliczeniowego Dużych Maszyn Elektrycznych Prądu Stałego,

01.09. 1957 ÷ 31.08. 1966 – z-ca kierownika Działu Maszyn Prądu Stałego,

01.06. 1966 ÷ 16.09. 1966 – kierownik Działu Studiów i Badań,

17.09. 1966 ÷ 13.09. 1972 – główny inżynier i zastępca dyrektora,

01.10. 1972 ÷ 31.12. 1988 – kierownik Zakładu Maszyn Elektrycznych Prądu Stałego (rezygnuje ze stanowiska),

01.01. 1989 ÷ 23.12.1990 – główny specjalista ds. maszyn prądu stałego,

24.12.1990 r. – przechodzi na wcześniejszą emeryturę,

01.02.1991 ÷ 31.12.1997 – specjalista badawczo-techniczny (jako emeryt pracuje na 3/5 etatu, a następnie 1/2 etatu).

Od 1999 r. – pracuje w OZW SEP jako Redaktor Naczelny „Śląskich Wiadomości Elektrycznych”.

Praca zawodowa

Iwo Cholewicki całą swoją pracę zawodową, od studiów do emerytury, zaliczył w jednej firmie, która zmieniała zarówno swoją nazwę, jak i siedzibę. Na IV roku studiów prof. zw. Pol. Śląskiej Zygmunt Gogolewski zaangażował Go na trzy miesiące, na ½ etatu, w Centralnym Biurze Konstrukcyjnym Maszyn Elektrycznych (CBKME), w Laboratorium Badawczym w Gliwicach. Pracę rozpoczął 15 października

1950 r. na stanowisku technika-laboranta. Od dnia 1 kwietnia 1951 r. Iwo Cholewicki pracował już na pełnym etacie w CBKME w Katowicach. Firma kolejno zmieniała swoje nazwy i siedziby: Zakłady Konstrukcyjno-Doświadczalne Przemysłu Maszyn Elektrycznych (ZKDPME); Branżowy Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Elektrycznych (BOBRME) – zlokalizowany od 1973 r. w Katowicach przy al. Roździeńskiego 188; Instytut Napędów i Maszyn Elektrycznych KOMEL – zlokalizowany w Sosnowcu przy ul. Moniuszki 29. Początkowo pracował w Dziale Maszyn Prądu Stałego na stanowisku samodzielnego konstruktora, a od 1 września 1957 r. na stanowisku zastępcy kierownika Działu Maszyn Prądu Stałego, następnie od 1 czerwca 1966 r. na stanowisku kierownika Działu Studiów i Badań. Z dniem 17 września 1966 r. objął stanowisko głównego inżyniera - zastępcy dyrektora ZKDPME i pełnił go do 14 września 1972 r. Od 1 października 1972 r. objął stanowisko kierownika Zakładu Maszyn Elektrycznych Prądu Stałego. W latach 1968-1973 kierował całokształtem przedsięwzięć budowy nowej siedziby Ośrodka przy al. Roździeńskiego 188 w Katowicach. Od roku 1989 pracował jako główny specjalista ds. maszyn prądu stałego. W roku 1990 przeszedł na emeryturę, jednak nadal pracował w niepełnym wymiarze godzin w Branżowym Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Maszyn Elektrycznych KOMEL w Katowicach.

Tematyka realizowanych prac

1. Maszyny elektryczne prądu stałego, w tym był współtwórcą dokumentacji techniczno-technologicznej maszyn seria Pb, Pf i Pc, maszyn dużej mocy do napędu maszyn wyciągowych w kopalniach, maszyn trakcyjnych, morskich, hutniczych, cukrowniczych, lotniczych i innych;
2. Wzmacniacze elektromaszynowe – amplitudyny (BOBRME był ich jedynym producentem);
3. Opracowywał koncepcje nowych rozwiązań konstrukcyjnych maszyn elektrycznych;
4. Opracowywał algorytmy obliczeń maszyn elektrycznych;
5. Badał zjawiska fizyczne w maszynach elektrycznych.

Był współautorem szeregu norm, katalogów, patentów i innych opracowań z tematyki ma-

szyn elektrycznych oraz artykułów z tematyki wzmacniaczy elektromaszynowych. Był koordynatorem dwóch tematów rozwojowych w ramach InterElektro: serii silników prądu stałego $H = 71\ 355$ do napędów regulowanych oraz serii silników z fazą pomocniczą zwartą dla sprzętu gospodarstwa domowego.

W roku 1977 uzyskał specjalizację inżynierską I stopnia przyznaną przez Ministra Przemysłu Maszynowego.

Działalność w SEP

Iwo Cholewicki do SEP wstąpił w 1952 r. do Koła Zakładowego przy CBKME. W latach 1959-1966 współorganizował akcję odczytową Koła mającą charakter szkolenia dla podnoszenia kwalifikacji personelu inżyniersko-technicznego. W latach 1966-1972 jako główny inżynier Zakładu współpracował z Kołem przy organizacji konferencji naukowo-technicznych. W latach 1970-1998 brał czynny udział w organizacji seminariów i sympozjów naukowo-technicznych poświęconych specjalnym zagadnieniom maszyn elektrycznych. Od 1990 r. do 2002 r. był prezesem Zakładowego Koła SEP przy BOBRME KOMEL i jednocześnie przewodniczącym Kolegium Przemysłu Elektrotechnicznego (koło działu na prawach sekcji). W latach 1994-2006 był członkiem Zarządu OZW SEP. Od 1998 r. do 2002 r. pełnił funkcję sekretarza Oddziału. W latach 1994-1998 opracował i wydał jako redaktor naczelny 18 numerów „Biuletynu Informacyjnego” OZW SEP – interesująco redagowanego pierwszego pisma Oddziału. Biuletyn przekształcił się 1998 r. w dwumiesięcznik „Śląskie Wiadomości Elektryczne”. Iwo Cholewicki jest od trzeciego numeru Redaktorem Naczelnym tego wydawnictwa.

Odnaczenia

Za osiągnięcia w pracy zawodowej i stowarzyszeniowej Iwo Cholewicki otrzymał wiele odznaczeń:

Srebrny Krzyż Zasługi (1954 r.),

Złoty Krzyż Zasługi (1968 r.),

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1984 r.),

Braźowy Medal za Zasługi w Obronności Kraju (1996 r.),

Srebrny Medal za Zasługi dla Obronności Kraju,

Srebrna Odznaka Brygady Pracy Socjalistycznej,

Srebrna Odznaka za Zasługi dla Rozwoju Przemysłu Maszynowego,
 Złota Odznaka Zasłużonemu w Rozwoju woj. katowickiego,
 Złota Odznaka KOMEL-u,
 Medale: im. prof. Mieczysława Pożaryskiego, im. prof. Stanisława Fryzego, im. prof. Jana Obrąpalskiego, im. prof. Feliksa Kucharzewskiego, „90-lat SEP”,
 Godność „Zasłużonego Seniora SEP” (1998 r.),
 Srebra Odznaka Honorowa SEP,
 Złota Odznaka Honorowa SEP (2012 r.),
 Szafirowa Odznaka Honorowa SEP (2016 r.).
 W 2006 r. za osiągnięcia w redagowaniu „Śląskich Wiadomości Elektrycznych” został wyróżniony specjalnym dyplomem wrytym na tablicy gratulacyjnej. Z okazji wydania setnego numeru ŚWE nadano Redakcji w roku 2012 Złotą Odznakę Honorową SEP, a jej Redaktorowi Naczelnemu Diamentową Odznakę Honorową NOT.

Sprawy rodzinne

W roku 1955 Iwo Cholewicki zawarł związek małżeński z Marią Kalita. Jest ojcem córki Małgorzaty i ma dwie wnuczki.

Poniżej zdjęcia z obchodów 90-lecia urodzin Iwo Cholewickiego, które odbyły się w dniu 6 kwietnia 2018r. w Instytucie KOMEL. Uroczystość zorganizowana była przez Instytut KOMEL oraz Oddział Zagłębia Węglowego SEP.

Tadeusz Glinka, Jakub Bernatt, Maciej Bernatt

